

Шевченко Ірина

Науковий керівник: к. п. н., викладач Рожі Інна Георгіївна

ТУРИСТСЬКИЙ РЕСУРС ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

На сьогодні туризм є одним з найбільш перспективних напрямів розвитку регіону, який сприяє ефективному використанню найбагатшої природної і культурно-історичної спадщини, залучення до якого, з одного боку, служить розширенню культурної компетентності, оздоровленню і відпочинку громадян, а з іншої – економічному розвитку, вирішенню проблеми зайнятості в невеликих містах і населених пунктах.

Трансформація економіки регіону і необхідність залучення ресурсного потенціалу усіх видів обумовлюють актуальність дослідження потенціалу туристських ресурсів як істотного чинника соціально-економічного розвитку території. Пізнавальні властивості території обумовлені наявністю природних і соціально-культурних об'єктів (пам'ятників історії і культури, музеїв, національних особливостей і традицій населення, унікальних об'єктів природи, культури, промисловості та ін.).

В Законі України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» [4] туристичні ресурси України визначено, як «пропоновані або такі, що можуть пропонуватися, туристичні пропозиції на основі та з використанням об'єктів державної, комунальної чи приватної власності». Як зазначається в законодавстві України, «напрями освоєння і розвитку туристичних ресурсів України визначаються органами державної влади, органами місцевого самоврядування відповідно до програм розвитку туризму» [3]. В переліку основних цілей державного регулювання, зокрема, має місце й вимога «збереження цілісності туристичних ресурсів

України, їх раціональне використання, охорона культурної спадщини та довкілля, врахування державних і громадських інтересів при плануванні та забудові територій» [4].

Туристичні ресурси – природні, соціально-культурні, інфраструктурні об'єкти, що включають об'єкти туристичного показу, а також інші об'єкти, здатні задовольнити духовні і інші потреби туриста, сприяти підтримці їх життєдіяльності, відновленню, розвитку фізичних сил. І. Смаль стверджував, що туристичні ресурси – це сукупність усіх природних елементів, особливостей людської діяльності або товарів, що виробляються та можуть спонукати до здійснення мандрівки, не пов'язаної з комерційною метою [5].

Також немає чіткого визначення понять природних, культурно-історичних та соціально-економічних туристичних ресурсів. Це ще більше обумовлює появу різноманітних класифікацій та трактувань.

Всесвітня туристична організація (ВТО) виділяє наступні групи ресурсів: природні багатства; енергетичні багатства; людський фактор (демографічний та культурологічний аспект); інституційні, юридичні та адміністративні аспекти; соціальні аспекти, рівень та традиції в сфері освіти, охорони здоров'я та відпочинку; різноаспектні блага та послуги, транспорт, зв'язок, інфраструктура сфери відпочинку та розваг; економічна та фінансова діяльність [2].

Аналізуючи туристичні ресурси області, варто зазначити важливість врахування комплексності її ресурсного потенціалу, адже такі сфери народногосподарського комплексу, як сільське господарство, лісове та рибне господарство, транспортна галузь (автомобільна, річкова, залізнична та ін.), харчова та легка промисловість, а також сфери культури та мистецтва, спорту, охорони здоров'я цілком дотичні до вирішення нагальних і стратегічних питань туристичного спрямування. Як приклад, можна навести поєднання, зокрема, таких складових, як культура, екологія,

виховання, сільське господарство в організації та наданні послуг «зеленого» туризму. Це і так звані «зелені» садиби, і агротуризм, й екологічний туризм, еколого-просвітницька діяльність, молодіжний і спортивно-оздоровлювальний туризм та ще багато інших різновидів туристичних пропозицій (наприклад, харчовий туризм, етнотуризм).

Таким чином, дослідження туристських чинників в загальній системі туристського потенціалу сприятиме підвищенню рівня стійкого соціально економічного розвитку регіонів країни.

Список використаних джерел:

1. Держтуризмкурорт. Проект Закону України «Про туристичні ресурси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua. 2.
2. Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України. Інформація про діяльність щодо реалізації державної туристичної політики у сфері міжнародних відносин. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua/publ.aspx?id=450>
3. Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України / Наказ Мінприроди України від 22.06.2009 N330. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 липня 2009 р. за № 679/16695 / Офіційний вісник України від 07.08.2009 – 2009 р., № 57, стор. 107, стаття 1997 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0679-09. 8.
4. Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про туризм»: Закон України від 04.11.2018, підстава – 2581-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
- 9.
5. Смаль І.В. Глобальний і регіональний вектори розвитку туризму // Географія в інформаційному суспільстві. Збірник наукових праць. 2008. – Т. IV. С.139–141.